

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos> E-mail: cbos@pol.pl

BS/47/42/94

- **GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
- **OCENA PRYWATYZACJI BANKU ŚLĄSKIEGO**

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC '94

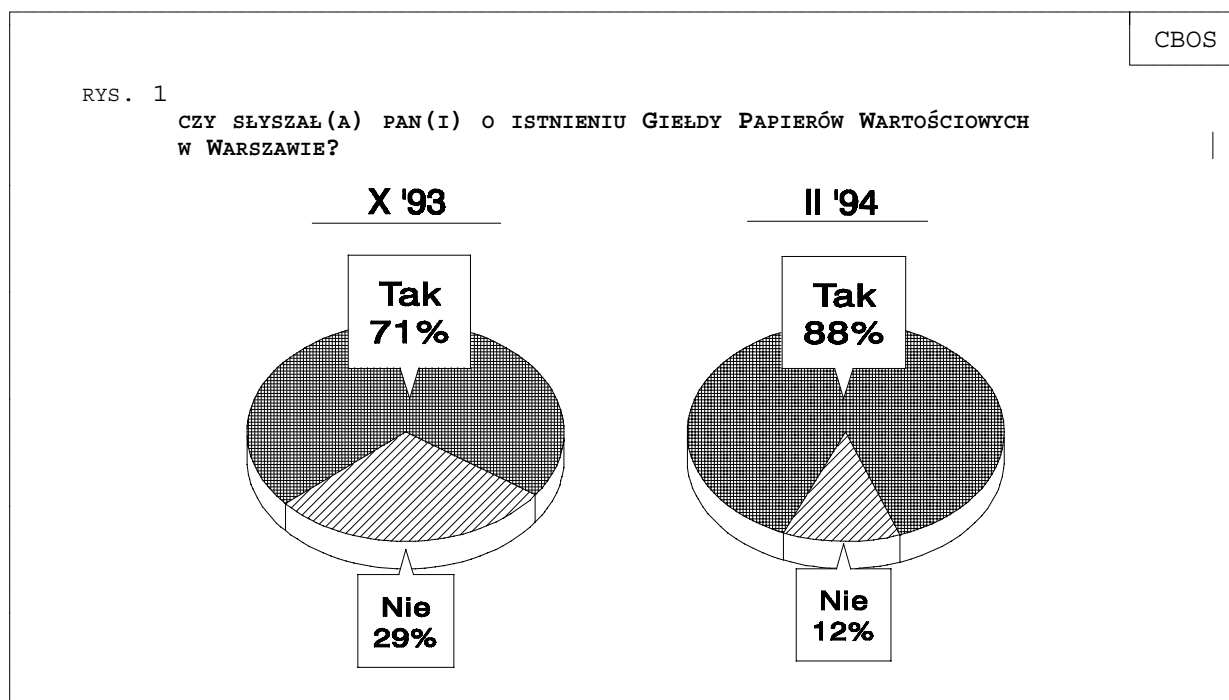
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Giełda Papierów Wartościowych kilkakrotnie już była w centrum uwagi opinii publicznej. Po ostatnich wydarzeniach związanych z prywatyzacją Banku Śląskiego Giełda Papierów Wartościowych na dobre zaistniała jako fenomen społeczny w skali ogólnokrajowej. Będąc instytucją gospodarczą silnie wiąże się ze sferą polityki. Ostatnio w rezultacie wydarzeń na giełdzie nastąpił kryzys polityczny, stwarzający zagrożenie nawet dla stabilności rządu.

We wrześniu ubiegłego roku CBOS badał poziom wiedzy o giełdzie i stosunek Polaków do tej instytucji. W lutym '94 postanowiliśmy sprawdzić, czy w miarę rozwoju rynku papierów wartościowych upowszechnia się wiedza o nim, wzrasta lub maleje poziom zainteresowania oraz czy następują zmiany wyobrażeń o giełdzie jako instytucji¹.

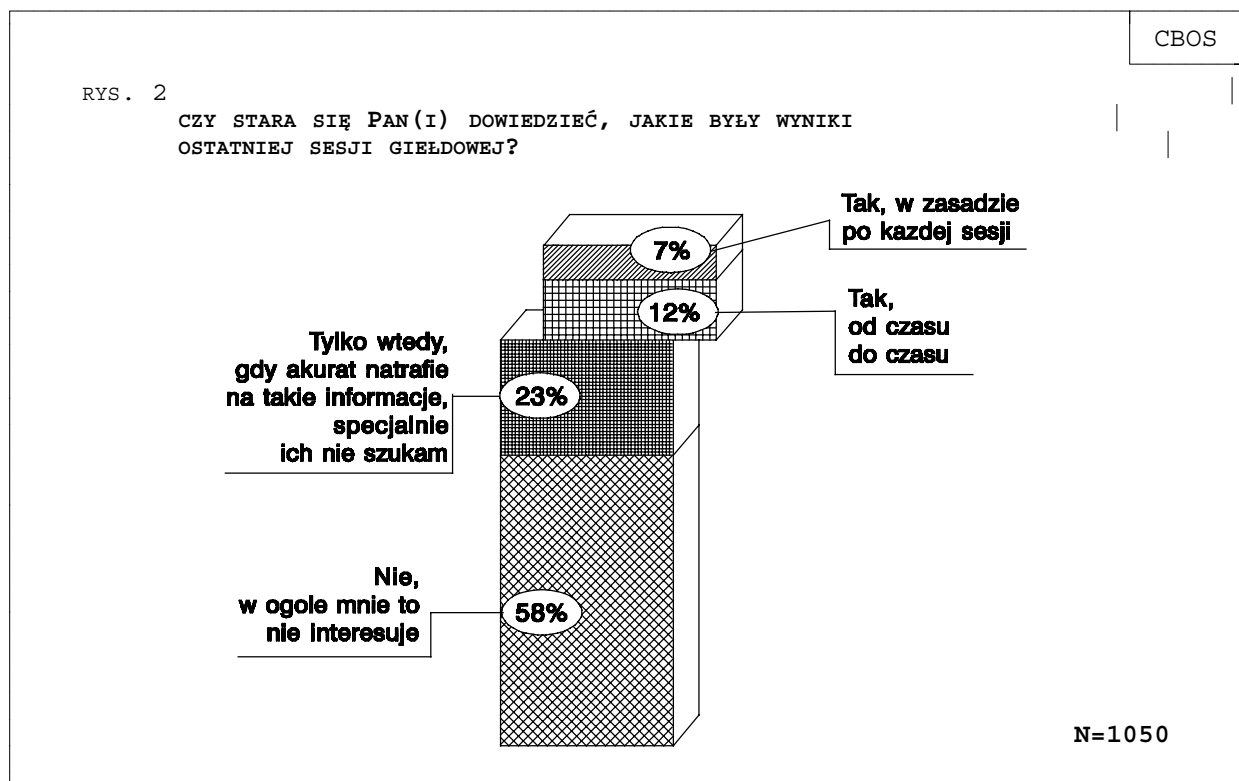
Wiedza i poziom zainteresowania giełdą

Większość badanych wie o istnieniu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, jednak niewiele osób interesuje się tym, co dzieje się na giełdzie.

¹ Część badania dotycząca giełdy została sfinansowana przez Komisję Papierów Wartościowych. Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (45) przeprowadzono w dniach 11-15 lutego '94 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju (N=1198).

Od września '93 wiedza o giełdzie znacznie się upowszechniła². Informacja, iż respondenci "słyszeli" o giełdzie, nie musi jednak wcale oznaczać, że są nią choćby w najmniejszym stopniu zainteresowani.

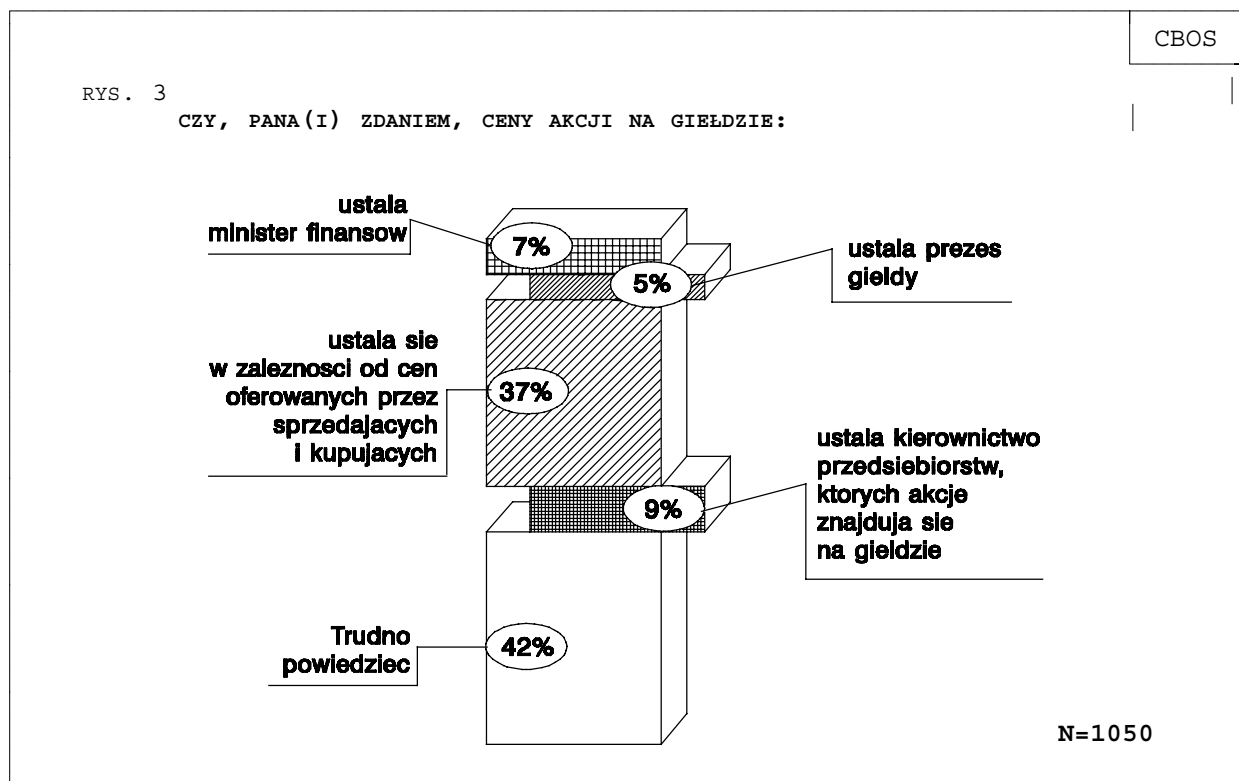

We wrześniu ubiegłego roku pytanie o poziom zainteresowania giełdą sformułowano w inny sposób, co uniemożliwia dokładne porównanie wyników. Wówczas jednak do osób "uważnie śledzących notowania akcji" zaliczyło się 2,5% respondentów, obecnie zaś 7%, czyli ponad dwukrotnie więcej stwierdziło, że stara się poznać wyniki każdej sesji. Z kolei liczba osób zupełnie nie zainteresowanych tą problematyką przed czterema miesiącami wynosiła 53%, a więc niewiele mniej niż obecnie. Jak należało oczekiwać, ta właśnie grupa badanych okazała się najliczniejsza. Jeśli jednak przyjmiemy, że wszyscy pozostali w mniejszym lub większym stopniu są nimi zainteresowani, to okaże się, że ta grupa także jest niemała. Nie można więc chyba mówić o marginalnym miejscu giełdy w świadomości Polaków.

² Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (39) przeprowadzono w dniach 24-29 września '93 na 1135-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju.

Osoby pilnie śledzące notowania giełdowe to najczęściej ludzie z wyższym wykształceniem, prywatni przedsiębiorcy oraz respondenci dobrze sytuowani³. Do całkowitego braku zainteresowania sytuacją na rynku papierów wartościowych częściej od innych przyznają się ludzie starsi, renciści i emeryci, osoby nie interesujące się polityką. Skłonność do udzielania tego rodzaju odpowiedzi wyraźnie maleje wraz ze wzrostem wykształcenia (wśród osób z wykształceniem podstawowym udzieliło jej 75%, wśród respondentów z wykształceniem wyższym - tylko 36%). Robotnicy (zwłaszcza niewykwalifikowani) oraz rolnicy to grupy, w których odsetek odpowiedzi "zawsze staram się znać notowania" oraz "śledzę je od czasu do czasu" jest najmniejszy.

Kolejne pytanie zadane respondentom umożliwiło sprawdzenie, w jakim stopniu orientują się oni w podstawowych mechanizmach funkcjonowania giełdy.

³ Zob. tabele aneksowe.

Aby wskazać prawidłową odpowiedź, należało uświadomić sobie, iż giełda jest rynkiem, a także mieć przekonanie, że jest to normalny rynek i obowiązuje na nim zasada podaży i popytu. Skoro więc tak duża liczba respondentów przyznała się do niewiedzy w tej kwestii, oznacza to, iż albo nie są świadomi, czym jest giełda i do czego służy, albo nie są pewni, czy na warszawskiej giełdzie reguły rynkowe działają bez zakłóceń. Za pierwszą interpretacją przemawiałby fakt, iż osoby te rekrutują się najczęściej spośród respondentów o najniższym poziomie wykształcenia oraz deklarujących brak zainteresowania polityką. Częściej od innych wstrzymywali się ze sformułowaniem swojej opinii także badani w starszym wieku oraz emeryci i renciści.

Spośród pozostałych odpowiedzi zdecydowanie najczęściej wybierano prawidłową, co dobrze świadczy o znajomości mechanizmu działania rynku papierów wartościowych. Większą od innych kompetencję wykazali w tej kwestii respondenci w wieku 25-35 lat (im starsi, tym była ona mniejsza), osoby z wykształceniem wyższym i średnim, inteligencja, uczniowie i studenci, ludzie o wysokich dochodach, a także osoby interesujące się polityką. Grupą, która wyróżnia się największą wiedzą o mechanizmie ustalania cen na giełdzie, są prywatni przedsiębiorcy (61%).

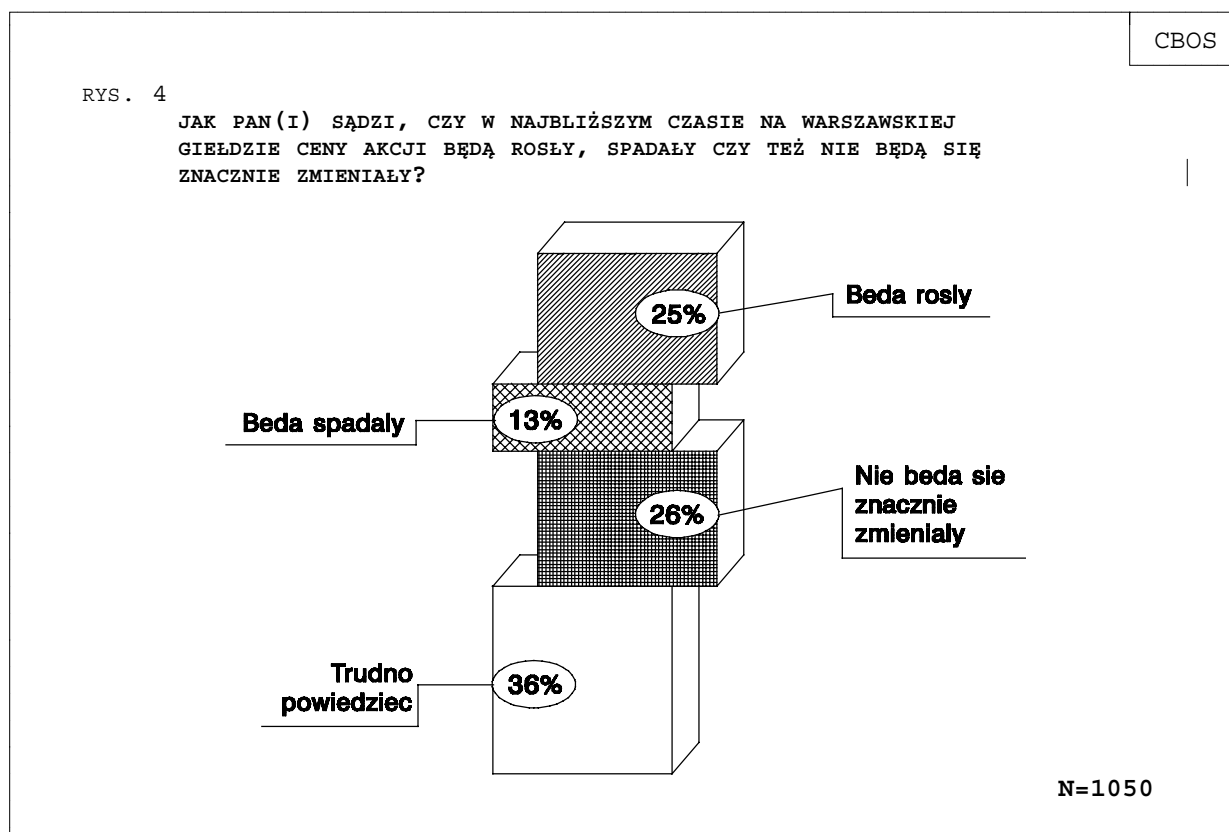
Osoby posiadające akcje sprywatyzowanych przedsiębiorstw to jedynie 4% wszystkich respondentów, dlatego też analiza odpowiedzi tej grupy badanych jest w zasadzie niemożliwa⁴. Liczniejszą (15%) grupę stanowią natomiast osoby, które nie mają wprawdzie akcji, lecz planują ich zakup, a więc - jak można przypuszczać - w większym niż inni stopniu interesują się sytuacją na giełdzie. Otóż ta kategoria respondentów wyraźnie częściej od pozostałych (46%) udzielała prawidłowej odpowiedzi na pytanie, kto ustala ceny akcji na giełdzie.

---

⁴ Por. komunikat CBOS "Akcje, obligacje, jednostki uczestnictwa w funduszu powierniczym. Casus Banku Śląskiego", marzec '94.

Optymiści i pesymiści

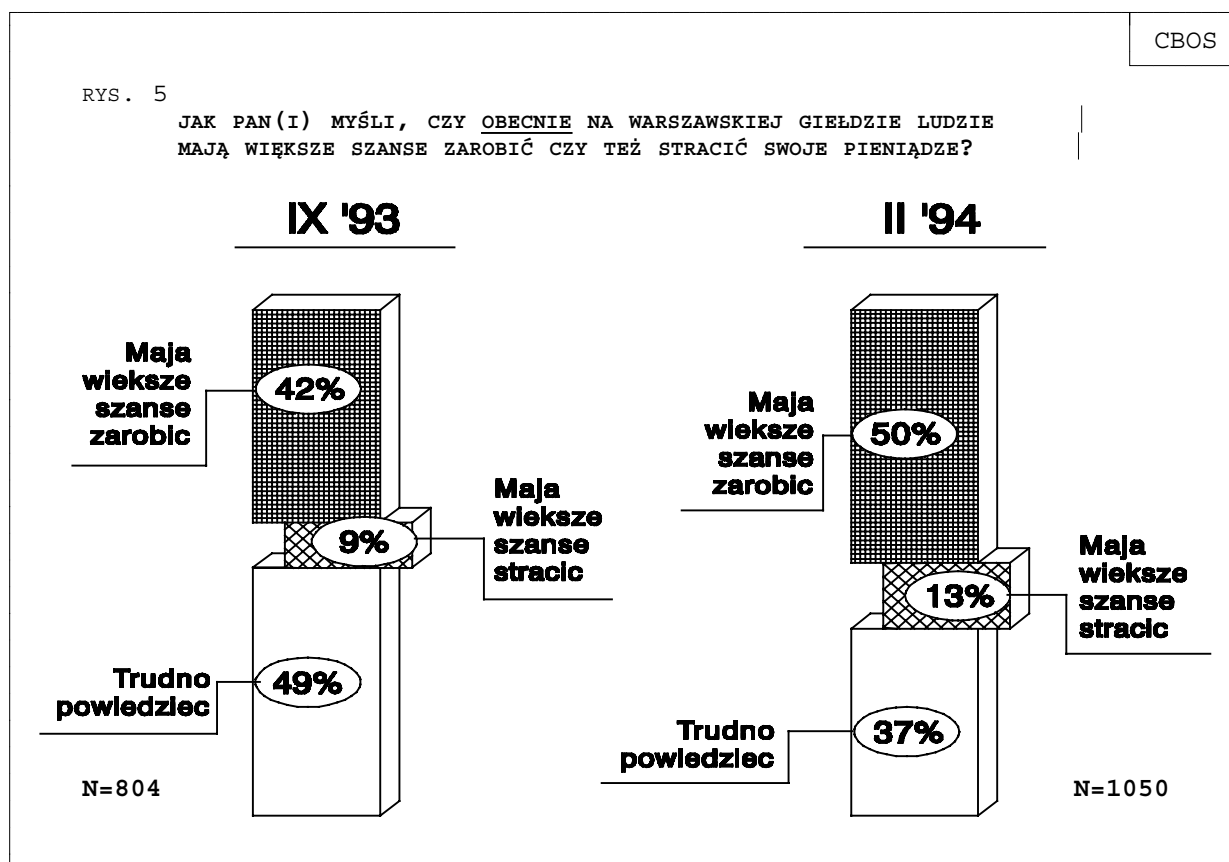
Sytuacja na Giełdzie Papierów Wartościowych stanowi odzwierciedlenie tego, co dzieje się w gospodarce: koniunktury lub dekonunktury, kryzysu lub boomu. W Polsce związki między giełdą i systemem gospodarczym są z pewnością znacznie bardziej luźne. Giełda wciąż pozostaje na marginesie życia gospodarczego. Prognozy sytuacji na rynku papierów wartościowych oraz ocena opłacalności inwestycji giełdowych w większej mierze odzwierciedlają zapewne społeczne reakcje na to nowe, choć już powszechnie znane i budzące liczne emocje zjawisko, niż oceny sytuacji gospodarczej kraju, formułowane w kategoriach koniunktury lub dekonunktury.

Największa grupa osób wstrzymała się od sformułowania prognozy, co można przypisać w równym stopniu faktowi, że pytanie dotyczyło przyszłości, jak i temu, iż część respondentów czuła się zbyt słabo przygotowana do tego rodzaju prognoz. "Giełdowi optymiści" to w znacznej

mierze ta grupa ankietowanych, która wcześniej wykazywała największe zainteresowanie i orientację w tym, co dzieje się na rynku papierów wartościowych: osoby legitymujące się wyższym wykształceniem, prywatni przedsiębiorcy i ludzie na kierowniczych stanowiskach, badani o wysokich dochodach.

Tymczasem zapytani o szanse zysku lub straty na giełdzie w obecnej sytuacji respondenci mieli znacznie mniej wątpliwości: połowa orzekła, iż gracze giełdowi mają obecnie szanse zarobić, a nie stracić zainwestowane pieniądze.

W porównaniu z wrześniem '93 wzrósł optymizm dotyczący opłacalności inwestowania na giełdzie. Wyraźnie zmalała liczba osób wstrzymujących się od odpowiedzi. Zmiana polega więc na tym, iż osoby, które dawniej czuły się niedostatecznie poinformowane, aby móc wnioskować o opłacalności inwestycji giełdowych, obecnie skłonne są raczej do optymizmu w tej kwestii.

Pytanie o ceny akcji było prośbą o sformułowanie prognozy, podczas gdy w pytaniu o szanse zysku lub straty operowano czasem terażniejszym. Respondenci mieli za zadanie ocenić sytuację na podstawie znanych im faktów i wyciągnąć wnioski z tej oceny. Zysk lub strata na giełdzie nie muszą bezpośrednio wynikać z kierunku zmiany cen; zarobić można zarówno przy ich wzroście, jak i przy spadku. Kiedy jednak mowa o zysku lub stracie w skali masowej ("ludzie") - zwłaszcza w warunkach polskiej giełdy - można sądzić, że obydwa pytania w równej mierze są wskaźnikami giełdowego " optymizmu-pesymizmu".

Ocena obecnej sytuacji na giełdzie jest więc bardziej jednoznacznie pozytywna niż jej prognoza. W chwili realizacji badań giełda znajdowała się w centrum uwagi społeczeństwa, niewiele wcześniej bowiem odbyła się sesja, podczas której cena akcji Banku Śląskiego wzrosła ponad 12-krotnie. Informacja ta znalazła się na pierwszych stronach gazet i w głównym wydaniu telewizyjnych "Wiadomości".

"Giełdowy optymizm" wynika być może z faktu, że rynek papierów wartościowych postrzegany jest właśnie w kontekście sensacyjnych informacji o ogromnych zyskach, osiągniętych przez bliżej nie określoną grupę graczy. Jeśli przy tej okazji giełda pojawia się w świadomości ludzi, to zapewne w taki sposób przede wszystkim ją postrzegają. Nie starają się zgłębiać skomplikowanych reguł rządzących rynkiem papierów wartościowych, poprzestając na rewelacjach dostarczanych przez prasę.

Tymczasem jednak największymi "optymistami giełdowymi" okazują się te same elitarne grupy, które wcześniej deklarowały największe zainteresowanie bieżącymi notowaniami: ludzie wykształceni, interesujący się polityką, osiągający relatywnie wysokie dochody, pełniący prestiżowe funkcje społeczne. Tym razem jednak do tej grupy dołączyły także gospodynie domowe - osoby, które na ogół okazują się mniej od innych poinformowane i słabiej zorientowane w sprawach publicznych. Być może więc w tym przypadku zadziałała reguła, o której wspomniano wyżej, podczas gdy do pozostałych respondentów odnosi się inna zasada: im większa wiedza i poziom zainteresowania problematyką giełdową, tym większy optymizm w ocenie szans wzbogacenia się dzięki niej.

Niemal wszyscy respondenci, **którzy posiadają akcje** sprywatyzowanych firm, są optymistami w ocenie szans zysku na giełdzie. Oni bowiem już zyskali i ekstrapolują swoje doświadczenie na przyszłość. Pamiętajmy jednak, że grupa ta jest bardzo nieliczna (4%). Optymizm osób deklarujących **zamiar zakupu akcji** jest tymczasem niemal taki sam (55%) jak wśród ogółu badanych. Zdumiewające, iż w tej grupie znalazło się 21% respondentów uważających, że obecnie na giełdzie można raczej stracić niż zarobić. Dlaczego więc osoby te mają chęć zainwestować w papiery wartościowe? Jedyne chyba rozsądne uzasadnienie takiej decyzji to wiara, iż obecna niekorzystna tendencja ma charakter chwilowy i w dającej się przewidzieć przyszłości sytuacja się poprawi.

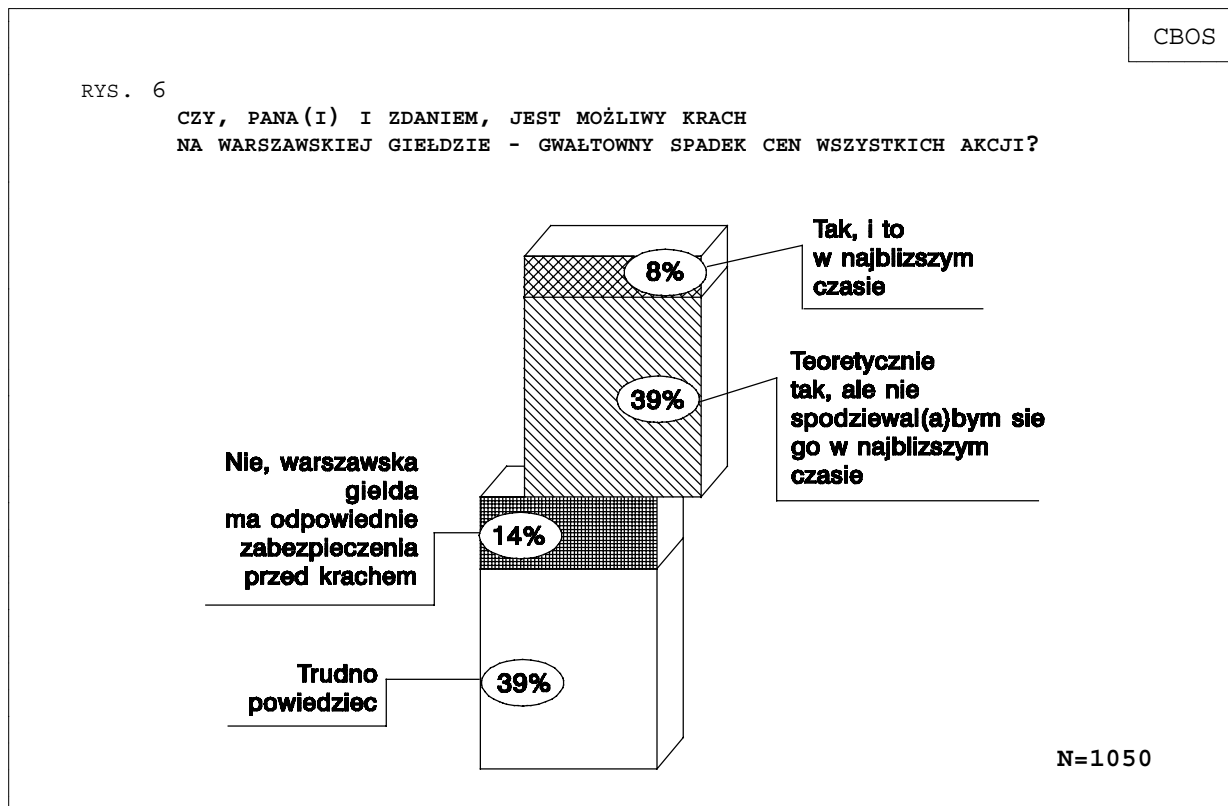
Zainteresowanie notowaniami akcji wyraźnie sprzyja optymizmowi. Osoby śledzące notowania giełdowe są większymi od innych optymistami. Badani, których giełda nie interesuje, chętniej, co zrozumiałe, wstrzymują się od sformułowania opinii. Przypomnijmy - grupa ta stanowi 58% całej badanej próby, a więc większość, zajęta na co dzień rozwiązywaniem bieżących problemów i nie zaprzatającą sobie uwagi rynkiem papierów wartościowych, tak odległym od jej codziennego doświadczenia.

Tabela 1

w procentach

Czy obecnie na giełdzie ludzie mogą raczej:	Osoby, które śledzą notowania giełdowe:			
	zawsze	czasem	rzadko	nigdy
- zarobić	77	67	60	39
- stracić	15	11	13	14
Trudno powiedzieć	8	23	28	47

W ocenie możliwości krachu, gwałtownego spadku wszystkich notowań na warszawskiej giełdzie, respondenci w zasadzie podzielili się na optymistów i ludzi, którzy wstrzymali się od wyrażenia opinii.

Rzecz jasna, żadna giełda nie jest w 100 procentach zabezpieczona przed krachem. Z drugiej strony jednak istnieją pewne mechanizmy zapobiegające wymknięciu się sytuacji spod kontroli, jak np. redukcja sprzedaży. W tym sensie odpowiedź wskazująca na "odpowiednie zabezpieczenia" nie jest "nieprawidłowa".

Odpowiedź pesymistyczna - że załamania należy się spodziewać lada dzień - okazała się najmniej popularna. "Aferowy" charakter doniesień prasowych, związanych ze sprzedażą akcji Banku Śląskiego, nie zaszkodził więc samej giełdzie i nie podważył zaufania do niej.

Najbardziej chyba racjonalna odpowiedź - że istnieje możliwość krachu, ale sytuacja na rynku raczej nie wskazuje na to, by miał on szybko nastąpić - okazała się szczególnie popularna wśród członków tych samych elitarnych grup, które wcześniej wyróżniały się większym od innych poziomem zainteresowania giełdą i optymizmem w ocenie sytuacji na rynku papierów wartościowych.

Wyrazem niewątpliwego optymizmu, lecz opartego na innych przesłankach, była odpowiedź, wybrana przez 14% ankietowanych: giełda jest dobrze i precyzyjnie zaplanowanym mechanizmem, w którym istnieją specjalne zabezpieczenia przed katastrofą.

Zestawienie odpowiedzi na dwa omówione pytania pozwala uchwycić zależność między zainteresowaniem i wiedzą a stosunkiem do "fenomenu giełdy". Bardzo duża (od 25 do 37 punktów procentowych) jest różnica między osobami, które choćby od czasu do czasu spoglądają na wyniki notowań, a tymi, które starannie ich unikają podczas czytania gazety. Pierwsi dużo częściej od drugich uważają, że krach na warszawskiej giełdzie jest możliwy jedynie teoretycznie. Z kolei ci spośród respondentów, którzy nie pomijają żadnej informacji o wynikach giełdy, deklarują ponadprzeciętne (25%) zaufanie do mechanizmów zabezpieczających przed krachem.

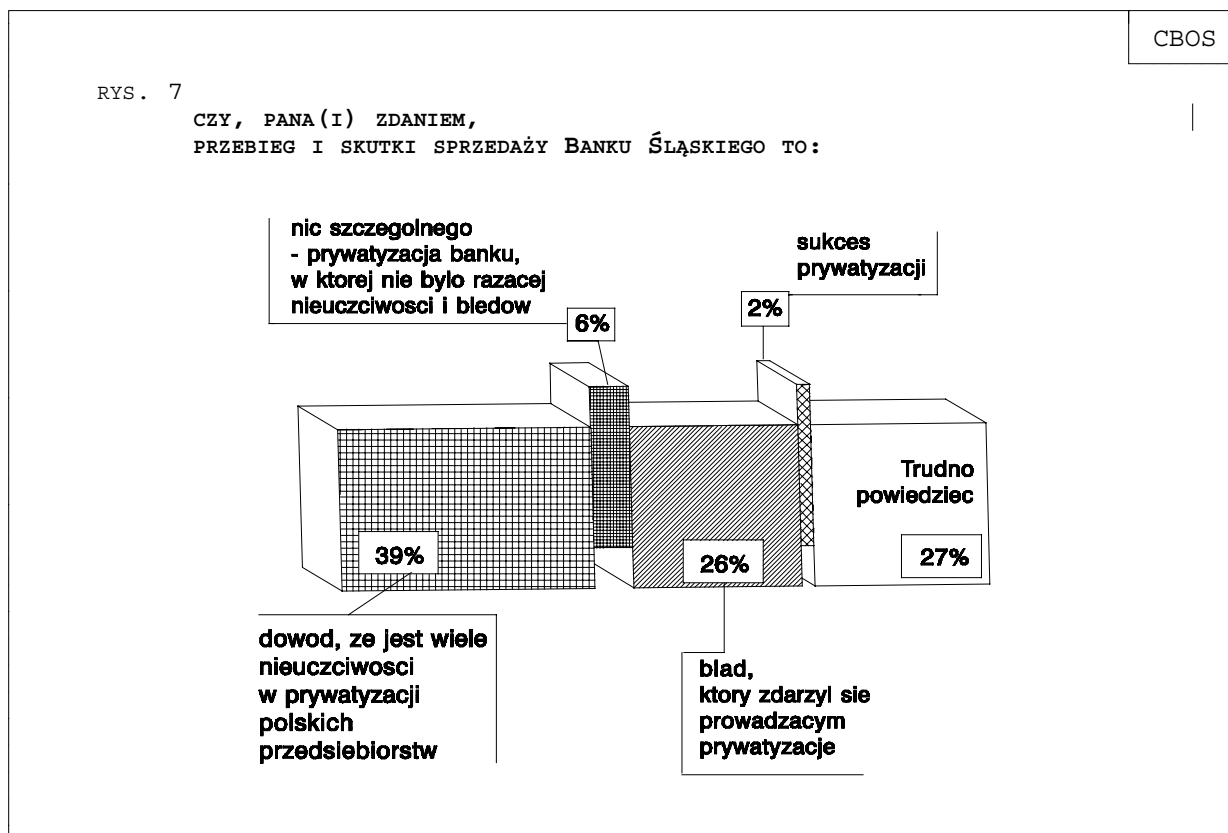
Nie ma natomiast różnic w poziomie pesymizmu między respondentami śledzącymi z różną częstością informacje o sytuacji na rynku papierów wartościowych. We wszystkich grupach jest on jednakowo niski.

Osoby zamierzające kupić akcje nieznacznie różnią się od większości badanych w ocenie możliwości krachu na warszawskiej giełdzie. Najliczniejsza (39%) grupa spośród nich ocenia tę możliwość jako jedynie "teoretyczną".

Spośród respondentów - spodziewających się krachu w najbliższym czasie - 35%, a więc znacznie więcej niż w całej badanej próbie, uważa, że obecnie na giełdzie można raczej stracić niż zarobić. Z kolei osoby uważające katastrofę za możliwą jedynie "teoretycznie" oraz ci respondenci, którzy całkowicie ją wykluczają, wyraźnie częściej od innych (odpowiednio: 68% i 69%) są optymistami w ocenie szans zysku na giełdzie.

Ocena prywatyzacji Banku śląskiego

Informacje o giełdzie, docierające do publiczności za pośrednictwem mediów, często bywają uwikłane w "kontekst aferowy". Ostatnio głośna była prywatyzacja Banku Śląskiego, interpretowana często jako afera.

Casus Banku Śląskiego jest zatem przez większość respondentów interpretowany jako coś, do czego nie powinno było dojść: błąd lub - częściej - oszustwo. Jedynie w nielicznych respondentach sprawa ta nie wzbudziła żadnych wątpliwości i podejrzeń.

Tabela 2

w procentach

Osoby, które prywatyzację Banku Śląskiego uważają za:	Osoby, które śledzą notowania giełdowe:			
	zawsze	czasem	rzadko	nigdy
- nieuczciwość	37	51	41	40
- błąd	33	32	34	24
- coś normalnego	20	6	7	5
- sukces prywatyzacji	11	2	2	2

Procenty w kolumnach nie sumują się do 100, ponieważ nie uwzględniono odpowiedzi "Trudno powiedzieć".

W tym przypadku, inaczej niż dotychczas, granica nie przebiega między osobami, które śledzą notowania giełdowe, i tymi, które wcale się nimi nie interesują. Odpowiedź "błąd" należy

Korupcja jest postrzegana jako zjawisko powszechnie występujące w Polsce. Zarówno przed pięcioma miesiącami, jak i obecnie najliczniejsza okazała się grupa badanych, którzy nie wyróżniają pod tym względem giełdy spośród innych instytucji.

Ogólny pogląd na skalę korupcji w naszym kraju od września '93 w zasadzie nie uległ zmianie, jednak pogorszyła się ocena giełdy pod tym względem. Zmniejszyła się liczba respondentów wstrzymujących się od wyrażenia opinii, wzrosła zaś liczba tych, którzy uważają giełdę za skorumpowaną w tym samym lub większym stopniu niż inne instytucje. Jest to zapewne wpływ relacji prasowych i telewizyjnych, omawiających wprowadzanie na rynek akcji kolejnych prywatyzowanych spółek nierzadko w tonie sensacyjnym.

Tabela 3

w procentach

Jak Pan(i) sądzi, czy na Giełdzie Papierów Wartościowych również występuje nieuczciwość, przekupstwo i korupcja?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	IX '93	II '94
Tak, w jeszcze większym stopniu niż w innych instytucjach	8	13
Tak samo jak wszędzie	41	49
W mniejszym stopniu niż w innych instytucjach	9	7
W minimalnym stopniu lub wcale	9	5
Trudno powiedzieć	33	26

Osoby uważające, że na giełdzie korupcja jest większa niż gdzie indziej, to najczęściej "giełdowi pesymiści" (18% z nich spodziewa się w najbliższym czasie spadku cen akcji). Nie wyróżniają się natomiast spośród ogółu badanych, jeśli chodzi o poziom zainteresowania notowaniami giełdowymi. Ankietowani, którzy deklarują zamiar kupna akcji, są nieco mniej surowi. Ponad połowa z nich twierdzi, że giełda jest skorumpowana w podobnym stopniu jak inne instytucje, a tylko co dziesiąty uważa, iż przekupstwo jest tam większe niż gdzie indziej.

Respondenci, którzy postrzegają korupcję jako zjawisko występujące na giełdzie w większym stopniu niż gdzie indziej, nie wyróżniają się spośród ogółu badanych żadnymi cechami społeczno-demograficznymi; we wszystkich grupach ich liczebność jest mniej więcej taka sama. Elementem sprzyjającym tego rodzaju przekonaniu są natomiast lewicowe poglądy. Wśród ludzi, którzy je deklarują, opinie, że giełda jest skorumpowana bardziej od innych instytucji, wyraziło 21%, podczas gdy wśród "prawicowców" - 12%. Ta zależność znika w przypadku poglądu, iż korupcja na giełdzie jest taka sama jak wszędzie. Częstszą od innych akceptacją tej opinii wyróżniali się respondenci deklarujący duże zainteresowanie polityką, legitymujący się wyższym wykształceniem, a także robotnicy wykwalifikowani, rolnicy i prywatni przedsiębiorcy.

Na uwagę zasługuje porównanie odpowiedzi na to pytanie oraz na poprzednie, dotyczące oceny prywatyzacji Banku Śląskiego. Im bardziej krytyczna ocena tego procesu, tym większa skłonność do postrzegania giełdy jako bardziej skorumpowanej niż inne instytucje (uważa tak 24% osób, które prywatyzację Banku Śląskiego interpretują jako nieuczciwą, a dalsze 61% z tej grupy stwierdziło, że giełda jest skorumpowana w takim samym stopniu jak inne instytucje). W tych przypadkach możemy więc mówić o spójnym systemie poglądów na rynek papierów wartościowych, w obrębie którego jawi się on jako domena przekupstwa, nieuczciwości i "nieczystej gry"⁵. W sumie jednak chyba do mniejszości należą obecnie ludzie, którzy mają całkowicie ugruntowaną i spójną opinię o giełdzie. Większość albo wstrzymuje się z ocenami, albo rozmaicie ocenia różne aspekty funkcjonowania rynku papierów wartościowych.

---

⁵ Więcej na ten temat w komunikacie CBOS "Akcje, obligacje..."

Nazwa Giełda Papierów Wartościowych jest obecnie niemal powszechnie znana, choć 12% ankietowanych wciąż jeszcze nie słyszało o istnieniu tej instytucji. Wiedza o samej giełdzie i spełnianych przez nią funkcjach nie wydaje się jeszcze zbyt silnie rozpowszechniona. Czynniki, które wyraźnie jej sprzyjają, to: wykształcenie, relatywnie wysoki status społeczny, ponadprzeciętne dochody. Osoby, które kupiły akcje sprywatyzowanych przedsiębiorstw, stanowią marginalną grupę, istnieje jednak spore zainteresowanie kupnem udziałów w najbliższej przyszłości.

Niewielu ludzi oczekuje, że w najbliższym czasie nastąpi krach na warszawskiej giełdzie. Optymiści wyraźnie przeważają nad pesymistami.

Pomimo "aferowego kontekstu" prywatyzacji Banku Śląskiego giełda jest postrzegana jako skorumpowana w podobnym stopniu jak inne instytucje.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy stara się Pan(i) dowiedzieć, jakie były wyniki ostatniej sesji giełdowej?
1 - tak, w zasadzie po każdej sesji; 2 - tak, od czasu do czasu; 3 - tylko wtedy, gdy akurat natrafię na takie informacje, specjalnie ich nie szukam; 4 - nie, w ogóle mnie to nie interesuje

	(%)				Liczba osób
	1	2	3	4	
Ogółem	7	12	24	58	1049
Płeć					
Mężczyźni	7	13	25	54	497
Kobiety	6	10	22	62	552
Wiek					
do 24 lat	4	18	22	56	133
25-34	11	14	29	46	207
35-44	6	14	29	51	272
45-54	5	10	21	64	175
55-64	6	6	16	72	147
65 lat i więcej	5	6	17	73	114
Miejsce zamieszkania					
Wieś	4	11	22	64	356
Miasto do 20 tys.	5	7	32	56	134
od 21 do 100 tys.	6	14	21	58	219
101-500 tys.	10	13	22	55	199
501 tys.i więcej mieszk.	10	14	26	50	140
Region					
Północny	7	13	29	51	136
Zachodni	1	7	31	60	104
Środkowozachodni	4	13	20	63	159
Środkowy	10	10	23	57	175
Wschodni	9	8	17	66	122
Południowo-wschodni	6	15	27	52	142
Południowo-zachodni	7	15	20	58	212
Wykształcenie					
Podstawowe	1	7	17	75	304
Zasadnicze zawodowe	3	10	28	59	271
Średnie	10	15	25	49	386
Wyższe	22	19	23	36	88
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	21	27	37	80
Prac.umysł.niż.szczebła	10	19	25	45	118
Pracownicy fiz.-umysł.	2	15	29	55	48
Robotnicy wykwalifikowani	3	11	23	63	113
Robotnicy niewykwalifik.	4	9	27	60	68
Rolnicy	0	6	39	55	72
Prywatni przedsiębiorcy	21	18	26	36	46
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	6	7	17	71	279
Uczniowie i studenci	8	21	21	50	48
Bezrobotni	1	9	24	66	108
Gospodynie domowe i inni	9	14	22	55	67
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	2	9	25	64	178
750 tys. - 1249 tys.	2	9	28	61	274
1250 tys. - 1749 tys.	7	10	19	64	207
1750 tys. - 2249 tys.	6	16	22	56	180
2250 tys. i powyżej	16	17	23	44	192
Ocena własnych war. mater.					
Złe	3	10	23	64	484
Średnie	7	12	25	56	399
Dobre	15	17	22	46	167
Zainteresowanie polityką					
Duże	17	18	29	36	135
Średnie	7	15	27	51	520
Małe lub żadne	2	6	17	75	394
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	4	9	17	70	39
Raz w tygodniu	6	11	25	58	608
Kilka razy w roku	5	15	22	58	281
W ogóle nie uczestniczy	16	11	21	52	119
Poglądy polityczne					
Lewica	6	16	25	54	260
Centrum	6	13	23	59	344
Prawica	11	13	30	47	233
Trudno powiedzieć	4	5	15	75	211

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, ceny akcji na giełdzie: 1 - ustala minister finansów; 2 - ustala prezes giełdy; 3 - ustala się w zależności od cen oferowanych przez sprzedających i kupujących; 4 - ustala kierownictwo przedsiębiorstw, których akcje znajdują się na giełdzie (%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	7	5	37	9	42	1045
Płeć						
Mężczyźni	7	5	39	10	38	493
Kobiety	7	6	34	9	45	551
Wiek						
do 24 lat	1	6	43	18	33	133
25-34	7	4	56	8	26	205
35-44	6	6	40	10	38	271
45-54	8	6	27	9	50	175
55-64	12	5	23	9	52	147
65 lat i więcej	7	6	19	4	65	113
Miejsce zamieszkania						
Wieś	7	5	31	10	46	355
Miasto do 20 tys.	5	5	40	12	39	134
od 21 do 100 tys.	9	7	36	8	40	219
101-500 tys.	6	3	41	10	39	198
501 tys. i więcej mieszk.	5	6	43	5	42	138
Region						
Północny	11	3	36	11	39	136
Zachodni	7	5	39	17	32	103
Środkowozachodni	6	6	24	12	52	158
Środkowy	6	5	41	7	41	173
Wschodni	8	4	30	4	54	121
Południowo-wschodni	5	5	43	11	36	142
Południowo-zachodni	6	7	41	7	38	212
Wykształcenie						
Podstawowe	8	6	21	8	57	304
Zasadnicze zawodowe	5	5	35	12	43	271
Średnie	7	6	47	8	33	384
Wyższe	7	4	54	7	28	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	5	3	54	14	24	76
Prac. umysł. niż. szczebla	6	2	49	6	37	118
Pracownicy fiz. - umysł.	10	7	44	16	24	48
Robotnicy wykwalifikowani	4	7	36	10	42	113
Robotnicy niewykwalifik.	13	1	31	6	49	68
Rolnicy	4	12	30	12	43	72
Prywatni przedsiębiorcy	1	9	61	7	23	46
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	9	6	22	6	57	278
Uczniowie i studenci	0	9	52	19	20	48
Bezrobotni	5	2	39	14	39	108
Gospodynie domowe i inni	12	6	32	7	43	67
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 750 tys. zł	6	9	32	10	43	178
750 tys. - 1249 tys.	6	3	30	13	47	273
1250 tys. - 1749 tys.	7	6	33	6	50	207
1750 tys. - 2249 tys.	9	6	39	13	33	180
2250 tys. i powyżej	8	4	51	6	32	188
Ocena własnych war. mater.						
Złe	7	6	31	10	45	484
Średnie	7	4	37	9	43	397
Dobre	5	6	51	8	29	164
Zainteresowanie polityką						
Duże	7	8	53	8	25	133
Średnie	8	5	40	11	35	519
Małe lub żadne	6	4	26	8	56	393
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	6	2	37	8	46	38
Raz w tygodniu	7	6	34	9	44	604
Kilka razy w roku	7	4	38	9	41	281
W ogóle nie uczestniczy	6	5	47	11	30	119
Poglądy polityczne						
Lewica	9	7	41	12	31	260
Centrum	5	5	39	10	41	342
Prawica	9	5	43	9	34	231
Trudno powiedzieć	5	4	21	5	65	211

Tabela 3. Jak Pan(i) przypuszcza, czy w najbliższym czasie na warszawskiej giełdzie ceny akcji będą rosły, spadały czy też nie będą się znacznie zmieniały?
(%)

	Będą rosły	Będą spadały	Nie zmie- nią się znacznie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	13	26	37	1048
Płeć					
Mężczyźni	27	15	25	33	496
Kobiety	23	10	28	39	552
Wiek					
do 24 lat	21	8	40	31	133
25-34	29	15	28	28	207
35-44	30	14	26	31	271
45-54	20	18	25	37	175
55-64	24	10	18	47	147
65 lat i więcej	15	7	20	58	114
Miejsce zamieszkania					
Wieś	22	11	21	46	355
Miasto do 20 tys.	28	16	26	30	134
od 21 do 100 tys.	24	9	29	39	219
101-500 tys.	29	10	31	30	199
501 tys.i więcej mieszk.	23	23	28	26	140
Region					
Północny	29	15	27	28	136
Zachodni	28	9	29	34	104
Środkowozachodni	17	10	25	47	159
Środkowy	20	21	20	39	175
Wschodni	21	10	20	49	121
Południowo-wschodni	28	11	32	29	142
Południowo-zachodni	29	10	29	32	212
Wykształcenie					
Podstawowe	17	7	20	56	304
Zasadnicze zawodowe	24	10	29	36	271
Średnie	28	16	30	25	385
Wyższe	39	21	21	19	88
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	42	15	27	16	78
Prac.umysł.niż.szczębla	26	27	24	23	118
Pracownicy fiz.-umysł.	26	16	31	27	48
Robotnicy wykwalifikowani	17	11	31	41	113
Robotnicy niewykwalifik.	25	9	24	42	68
Rolnicy	29	5	16	49	72
Prywatni przedsiębiorcy	44	25	27	3	46
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	20	8	21	50	279
Uczniowie i studenci	25	5	38	32	48
Bezrobotni	17	18	31	34	108
Gospodynie domowe i inni	26	3	33	37	67
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	21	11	24	45	178
750 tys. - 1249 tys.	19	12	23	46	274
1250 tys. - 1749 tys.	25	13	25	37	207
1750 tys. - 2249 tys.	27	13	33	27	180
2250 tys. i powyżej	33	15	28	23	191
Ocena własnych war. mater.					
Złe	21	13	25	41	484
Średnie	25	12	25	37	399
Dobre	35	12	30	23	166
Zainteresowanie polityką					
Duże	31	24	30	15	135
Średnie	28	12	29	31	519
Małe lub żadne	18	10	21	51	394
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	17	5	13	66	39
Raz w tygodniu	24	12	26	38	607
Kilka razy w roku	22	13	28	36	281
W ogóle nie uczestniczy	33	18	28	21	119
Poglądy polityczne					
Lewica	28	16	25	31	260
Centrum	27	12	27	34	343
Prawica	26	16	31	27	233
Trudno powiedzieć	15	6	21	58	211

Tabela 4. Jak Pan(i) myśli, czy obecnie na warszawskiej giełdzie ludzie mają większe szanse zarobić czy też stracić swoje pieniądze? 1 - mają większe szanse zarobić; 2 - mają większe szanse stracić

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	50	13	37	1048
Płeć				
Mężczyźni	51	16	33	496
Kobiety	49	11	40	552
Wiek				
do 24 lat	52	9	39	133
25-34	61	12	27	207
35-44	53	13	34	271
45-54	45	16	40	175
55-64	43	12	46	147
65 lat i więcej	40	19	42	114
Miejsce zamieszkania				
Wieś	48	14	38	355
Miasto do 20 tys.	53	12	35	134
od 21 do 100 tys.	48	11	41	219
101-500 tys.	53	13	34	199
501 tys. i więcej mieszk.	52	16	32	140
Region				
Północny	53	13	34	136
Zachodni	50	21	29	104
Środkowozachodni	42	13	45	159
Środkowy	46	13	40	175
Wschodni	45	11	45	121
Południowo-wschodni	60	14	26	142
Południowo-zachodni	54	11	36	212
Wykształcenie				
Podstawowe	37	14	49	304
Zasadnicze zawodowe	51	11	39	271
Średnie	57	14	29	385
Wyższe	61	17	23	88
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	58	16	26	78
Prac. umysł. niż. szczebla	58	14	28	118
Pracownicy fiz.- umysł.	52	20	28	48
Robotnicy wykwalifikowani	42	15	43	113
Robotnicy niewykwalifik.	53	7	40	68
Rolnicy	49	10	41	72
Prywatni przedsiębiorcy	70	17	13	46
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	42	14	44	279
Uczniowie i studenci	59	10	30	48
Bezrobotni	46	13	41	108
Gospodynie domowe i inni	58	4	38	67
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	49	11	40	178
750 tys. - 1249 tys.	43	15	42	274
1250 tys. - 1749 tys.	47	16	38	207
1750 tys. - 2249 tys.	53	15	32	180
2250 tys. i powyżej	62	10	28	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	47	15	38	484
Średnie	49	13	39	399
Dobre	62	10	28	166
Zainteresowanie polityką				
Duże	55	27	19	135
Średnie	52	13	35	519
Małe lub żadne	46	9	45	394
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	38	8	54	39
Raz w tygodniu	48	14	38	607
Kilka razy w roku	51	13	36	281
W ogóle nie uczestniczy	61	12	27	119
Poglądy polityczne				
Lewica	57	14	28	260
Centrum	51	14	35	343
Prawica	54	16	31	233
Trudno powiedzieć	35	8	56	211

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, jest możliwy krach na warszawskiej giełdzie - gwałtowny spadek cen wszystkich akcji? 1 - tak i to w najbliższym czasie; 2 - teoretycznie tak, ale nie spodziewał(a)bym się go w najbliższym czasie; 3 - nie, warszawska giełda ma odpowiednie zabezpieczenia przed krachem

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	39	14	39	1048
Płeć					
Mężczyźni	11	39	14	36	496
Kobiety	6	38	14	42	552
Wiek					
do 24 lat	8	39	15	37	133
25-34	6	49	12	33	207
35-44	11	39	15	34	271
45-54	6	42	13	38	175
55-64	8	32	13	46	147
65 lat i więcej	5	22	13	59	114
Miejsce zamieszkania					
Wieś	9	29	13	49	355
Miasto do 20 tys.	8	38	20	34	134
od 21 do 100 tys.	8	44	10	39	219
101-500 tys.	7	42	17	34	199
501 tys. i więcej mieszk.	7	53	10	30	140
Region					
Północny	7	45	14	34	136
Zachodni	6	54	8	32	104
Środkowo-zachodni	6	27	16	51	159
Środkowy	8	46	7	39	175
Wschodni	13	23	17	48	121
Południowo-wschodni	7	49	16	28	142
Południowo-zachodni	10	32	17	41	212
Wykształcenie					
Podstawowe	7	22	10	60	304
Zasadnicze zawodowe	8	37	16	39	271
Średnie	8	48	15	29	385
Wyższe	10	63	12	15	88
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	7	65	11	16	78
Prac. umysł. niż. szczebla	8	54	9	29	118
Pracownicy fiz. - umysł.	18	46	15	21	48
Robotnicy wykwalifikowani	7	29	19	45	113
Robotnicy niewykwalifik.	7	27	18	49	68
Rolnicy	9	28	10	53	72
Prywatni przedsiębiorcy	9	64	13	13	46
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	8	28	13	51	279
Uczniowie i studenci	9	43	14	34	48
Bezrobotni	9	40	13	38	108
Gospodynie domowe i inni	3	41	21	35	67
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys. zł	7	37	10	46	178
750 tys. - 1249 tys.	8	27	15	51	274
1250 tys. - 1749 tys.	8	43	12	37	207
1750 tys. - 2249 tys.	11	33	22	34	180
2250 tys. i powyżej	6	59	11	23	191
Ocena własnych war. mater.					
Złe	7	36	12	45	484
Średnie	10	36	16	39	399
Dobre	7	55	13	25	166
Zainteresowanie polityką					
Duże	10	57	15	18	135
Średnie	7	43	14	36	519
Małe lub żadne	8	28	13	51	394
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	29	6	57	39
Raz w tygodniu	7	38	14	41	607
Kilka razy w roku	6	42	14	38	281
W ogóle nie uczestniczy	16	42	16	27	119
Poglądy polityczne					
Lewica	11	41	19	29	260
Centrum	8	42	11	39	343
Prawica	9	46	14	31	233
Trudno powiedzieć	4	23	11	62	211

Tabela 6. Jak Pan(i) przypuszcza, czy na Giełdzie Papierów Wartościowych również występuje nieuczciwość, przekupstwo i korupcja? 1 - tak, w jeszcze większym stopniu niż w innych instytucjach; 2 - tak samo jak wszędzie; 3 - w mniejszym stopniu niż w innych instytucjach; 4 - w minimalnym stopniu lub wcale

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	50	7	5	26	1197
Płeć						
Mężczyźni	14	54	7	7	18	537
Kobiety	12	46	6	4	32	660
Wiek						
do 24 lat	9	45	12	11	22	144
25-34	13	54	8	7	18	219
35-44	14	51	9	4	22	293
45-54	13	50	3	6	29	205
55-64	11	52	6	5	26	171
65 lat i więcej	15	42	2	1	40	165
Miejsce zamieszkania						
Wieś	11	48	5	4	31	454
Miasto do 20 tys.	12	53	10	4	22	142
od 21 do 100 tys.	14	49	8	9	20	237
101-500 tys.	14	49	6	7	23	217
501 tys. i więcej mieszk.	14	53	7	1	25	145
Region						
Północny	10	54	9	9	19	144
Zachodni	23	52	12	4	9	114
Środkowozachodni	14	51	5	2	28	182
Środkowy	9	53	5	4	29	200
Wschodni	12	43	2	6	36	150
Południowo-wschodni	16	45	8	7	25	178
Południowo-zachodni	10	49	8	6	27	229
Wykształcenie						
Podstawowe	13	44	3	4	36	412
Zasadnicze zawodowe	13	52	7	4	24	295
Średnie	14	50	9	6	20	400
Wyższe	8	67	8	8	10	89
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	10	57	14	6	13	80
Prac. umysł. niż. szczebla	11	48	7	7	28	119
Pracownicy fiz.- umysł.	11	46	7	11	25	55
Robotnicy wykwalifikowani	14	58	3	3	22	119
Robotnicy niewykwalifik.	8	43	10	8	31	189
Rolnicy	9	60	5	2	25	90
Prywatni przedsiębiorcy	14	62	15	5	4	46
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	13	45	4	4	33	358
Uczniowie i studenci	13	52	5	10	20	49
Bezrobotni	16	49	11	5	21	117
Gospodynie domowe i inni	19	44	6	5	26	81
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 750 tys. zł	10	48	7	4	31	234
750 tys. - 1249 tys.	15	52	5	5	23	312
1250 tys. - 1749 tys.	15	40	7	5	33	234
1750 tys. - 2249 tys.	13	53	8	3	23	197
2250 tys. i powyżej	10	56	8	9	17	199
Ocena własnych war. mater.						
Złe	13	49	6	4	29	572
Średnie	14	47	7	7	26	450
Dobre	9	58	10	6	17	174
Zainteresowanie polityką						
Duże	15	61	11	6	8	139
Średnie	14	53	7	6	20	552
Małe lub żadne	11	43	5	5	36	506
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	21	36	5	2	35	54
Raz w tygodniu	10	50	7	5	29	706
Kilka razy w roku	16	52	7	5	20	307
W ogóle nie uczestniczy	20	46	6	10	18	128
Poglądy polityczne						
Lewica	21	55	8	4	13	282
Centrum	11	52	7	6	24	368
Prawica	12	52	8	7	20	252
Trudno powiedzieć	7	39	4	4	45	294

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, przebieg i skutki sprzedaży Banku Śląskiego to: 1 - dowód, że jest wiele nieuczciwości w prywatyzacji polskich przedsiębiorstw; 2 - błąd, który zdarzył się prowadzącym prywatyzację; 3 - nic szczególnego - prywatyzacja banku, w której nie było rażących nieuczciwości i błędów; 4 - sukces prywatyzacji

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	26	6	2	27	1198
Płeć						
Mężczyźni	41	31	6	3	20	538
Kobiety	38	22	6	2	32	660
Wiek						
do 24 lat	36	25	8	4	26	144
25-34	43	30	5	4	18	219
35-44	43	29	6	1	21	294
45-54	39	25	6	3	27	205
55-64	38	24	6	1	31	171
65 lat i więcej	32	20	4	0	44	165
Miejsce zamieszkania						
Wieś	37	20	5	2	36	456
Miasto do 20 tys.	36	32	4	5	24	142
od 21 do 100 tys.	44	29	7	1	19	237
101-500 tys.	33	31	10	4	23	217
501 tys. i więcej mieszk.	52	27	4	0	17	145
Region						
Północny	38	26	9	2	25	144
Zachodni	50	25	7	2	15	114
Środkowozachodni	42	20	3	3	32	182
Środkowy	39	27	3	2	29	200
Wschodni	30	26	4	1	39	151
Południowo-wschodni	48	23	9	0	20	178
Południowo-zachodni	32	33	6	4	25	229
Wykształcenie						
Podstawowe	31	23	3	2	42	412
Zasadnicze zawodowe	42	28	3	4	23	295
Średnie	45	26	9	2	18	402
Wyższe	38	36	19	0	7	89
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	43	29	17	0	11	81
Prac. umysł. niż. szczebla	48	24	9	1	18	119
Pracownicy fiz. - umysł.	45	23	6	3	22	55
Robotnicy wykwalifikowani	46	31	1	5	17	119
Robotnicy niewykwalifik.	30	35	5	1	30	80
Rolnicy	42	17	2	2	38	90
Prywatni przedsiębiorcy	47	37	5	5	5	46
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	35	24	6	0	35	358
Uczniowie i studenci	50	23	7	5	15	49
Bezrobotni	33	28	4	3	31	117
Gospodynie domowe i inni	33	25	5	7	31	81
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 750 tys. zł	34	22	5	2	37	234
750 tys. - 1249 tys.	44	22	4	2	27	312
1250 tys. - 1749 tys.	39	24	7	2	28	234
1750 tys. - 2249 tys.	40	31	3	3	22	197
2250 tys. i powyżej	37	33	11	2	16	200
Ocena własnych war. mater.						
Złe	38	25	5	2	29	572
Średnie	38	27	5	2	27	450
Dobre	45	27	10	2	15	175
Zainteresowanie polityką						
Duże	50	28	15	2	4	139
Średnie	41	31	6	3	19	553
Małe lub żadne	34	20	3	1	41	506
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	40	21	2	0	37	54
Raz w tygodniu	37	27	6	1	29	707
Kilka razy w roku	45	24	6	3	22	307
W ogóle nie uczestniczy	40	29	5	6	20	128
Poglądy polityczne						
Lewica	46	31	3	2	17	282
Centrum	39	28	6	3	24	369
Prawica	45	28	11	2	14	252
Trudno powiedzieć	28	17	4	2	50	294